

Sykepleien

FAGUTVIKLING

Simulering forbereder sykepleierstudentene på virkelighetens utfordringer

Studentene lærer mer når praksis erstatter skriftlige oppgaver. Simulering gir trygg trening og bedre mestring i krevende situasjoner.

[Karina Synnøve Karlsen](#)

Universitetslektor

Det helsevitenskapelige fakultet, UiT Norges arktiske universitet

[Pedagogikk](#)

[Sykepleierutdanning](#)

Sykepleien 2025;113(98376):e-98376

DOI: [10.4220/Sykepleiens.2025.98376](https://doi.org/10.4220/Sykepleiens.2025.98376)

Hovedbudskap

Simulering som arbeidskrav i sykepleierutdanningen gir studentene praktisk erfaring og hjelper dem å tenke kritisk i et trygt læringsmiljø, noe som styrker faglige ferdigheter og klinisk kompetanse. Sammenliknet med skriftlige arbeidskrav er simulering en mer engasjerende og realistisk læringstilnærming. Den kan også løse utfordringer med kunstig intelligens (KI) i utdanningen. Selv om simulering krever ressurser, styrker den pasientsikkerheten og forbereder studentene på komplekse kliniske situasjoner.

I Norge finnes det regler for arbeidskrav og eksamener i høyere utdanning. Kunnskapsdepartementet lager reglene for eksamener i høyere utdanning, inkludert sykepleierutdanningene.

Mens det er universitetene og høyskolene som bestemmer antall arbeidskrav og eksamener, er det nasjonale standarder og retningslinjer som sikrer at kravene og eksamenene har god kvalitet og er like på tvers av ulike skoler (1).

Hver utdanningsinstitusjon bestemmer selv hvordan disse arbeidskravene og eksamenen skal gjennomføres, bortsett fra eksamener som er fastsatt og regulert av Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (Nokut) og universitet- og høyskoleloven (1, 2).

De vanligste vurderingsformene er arbeidskrav og eksamener som gjennomføres på eller utenfor campus, altså skoleeksamen eller hjemmeeksamen. Felles for dem er at de er skriftlige.

Ny teknologi skaper usikkerhet rundt eksamen

Debatten om eksamen, arbeidskrav og kunstig intelligens (KI) i utdanning er sammensatt og aktuell. Debatten dreier seg blant annet om endring av eksamensform, lærernes rolle, fremtidens kompetansekrav og behovet for nytenkning.

Et viktig tema er også hvordan man bruker KI på en etisk måte, med tanke på pålitelighet, etisk bevissthet, ansvar og personvern (3).

Med KI-verktøy som kan lage avanserte tekster, er det en bekymring for at studenter kan bruke disse til å jukse på eksamener og arbeidskrav (4).

Utdanningen vurderer nye eksamensformer

For å møte utfordringene med KI-verktøy i utdanning er det blitt foreslått å endre eksamensformatet for å tilpasse seg den nye teknologien (5). Dette kan innebære flere muntlige eksamener, åpen bok-eksamener, flere skoleeksamener eller eksamener som fokuserer på problemløsning og kritisk tenkning.

«For å møte utfordringene med KI-verktøy er det blitt foreslått å endre eksamensformatet for å tilpasse seg den nye teknologien.»

For at dette skal fungere, må lærere og utdanningsinstitusjoner tilpasse seg den nye teknologien og finne måter på hvordan utdanningssystemet kan forberede studentene på fremtidens kompetansekrav.

Det er viktig å finne balanserte løsninger som både ivaretar akademisk integritet og utnytter de positive mulighetene KI-teknologi tilbyr. Det er enighet om at det kreves nytenkning i gjennomføring av arbeidskrav, innleveringer og eksamener (3). Kan simulering som praktiske arbeidskrav og eksamener være en løsning?

Simulering kan gi bedre forståelse

Flere sykepleierutdanninger bruker nå simulering i undervisningen for å redusere gapet mellom teori og praksis. På grunn av mangel på praksisplasser, varierende kvalitet på opplæringen og studenters misnøye med praksisopplegget (13) er det foreslått å erstatte en del av praksis med simulering, så lenge kvaliteten er høy.

Forskning viser at simulering kan gi bedre forståelse, mestring og handlingskompetanse uten å gå utover pasientsikkerheten. Men forskning har også vist at det å erstatte praksis med simulering ikke er forsket nok på. Man vet ikke konsekvensene av en slik endring.

I dagens helsevesen er pasientsikkerhet og kvaliteten på omsorgen svært viktig. Siden helsevesenet blir mer komplisert og risikofyllt, trenger vi nye løsninger for å forberede sykepleierstudenter på fremtidige utfordringer (14).

Simulering reduserer gapet mellom teori og praksis

Også UIT Norges arktiske universitet har økt bruken av simulering som en pedagogisk metode, men foreløpig som et supplement til praksis, ikke en erstatning.

Målet er å redusere gapet mellom teori og praksis (8). Erfaringene har vist at simulering bidrar til bedre læring, økt forståelse og muligheten til å gjenskape pasientsituasjoner (7).

Derfor har man undersøkt om denne simuleringserfaringen kan brukes på andre områder i utdanningen, for eksempel i arbeidskrav, og om det kan være en løsning på den økende bruken av KI i skriftlige arbeidskrav.

Vi innlemmet simulering som arbeidskrav

For å innlemme simulering som arbeidskrav brukte vi det pedagogiske grunnlaget og metodene fra et tidligere prosjekt som hadde som mål å øke forståelsen i de naturvitenskapelige fagene og sykepleierfagene (7).

Vi gjennomførte simuleringene etter samme oppskrift, men med fokus på studentenes arbeidskrav i praksisfagene og pensum fra tidligere emner.

Klassen ble delt inn i grupper på tre studenter. Hver gruppe fikk utdelt seks ulike pasientcaser knyttet til pensum og relevante pasientsituasjoner. Studentene måtte selv organisere arbeidet med casene, både når og hvor de ønsket. Casene ble delt ut omtrent fire uker før arbeidskravene.

«Da vi fortalte at arbeidskravene ble praktiske, fikk vi både positive og negative reaksjoner.»

Studentene fikk oppgitt dag og klokkeslett for arbeidskravet. Da gruppene kom til simuleringen, trakk hver gruppe tilfeldig én av pasientcasene. De fikk ti minutter til å forberede seg før simuleringen startet.

Simuleringen foregikk som vanlig, men i debrifingen var søkelyset på læringsmålene: closed loop, ABCDE, ISBAR og pensum. Spørsmålene fra pensumet var knyttet sammen med studentenes handlinger under simuleringen. Simuleringen ble vurdert individuelt som bestått eller ikke bestått.

Etter at resultatene var fastsatt, fikk studentene tilsendt et nettskjema for å evaluere denne måten å gjennomføre et arbeidskrav.

Studentene reagerte ulikt på praktiske arbeidskrav

Vi ga studentene en grundig gjennomgang før de fikk tildelt pasientcasene. Da vi fortalte at arbeidskravene ble praktiske, fikk vi både positive og negative reaksjoner.

Noen studenter sa: «Dette er så bra», «Dette gleder vi oss til» og «På tide at det blir mer praktisk». Andre var mer skeptiske og sa: «Dette har vi aldri gjort før», «Dette tør jeg ikke» og «Dette høres ikke greit ut».

Studentene ga uttrykk for at de gruete seg og var nervøse, siden det var første gang de gjennomførte et praktisk arbeidskrav. Etterpå var derimot responsen positiv og noen sa: «Dette var ikke noe å grue seg til» og «Dette var gøy».

Siden det var så mange ulike reaksjoner og tilbakemeldinger, bestemte vi oss for å sende ut et nettskjema etter arbeidskravet. Nettskjema er anonyme og gir studentene mulighet til å være ærlige og komme med tilbakemeldinger.

Noen syntes situasjonen var kunstig

Resultatene fra nettskjemaet viste at studentene var fornøyde. De likte bedre praktiske arbeidskrav enn skriftlige. De lærte mer, og de forsto bedre.

Læringskurven var brattere enn ved tidligere skriftlige arbeidskrav. På skriftlige arbeidskrav og eksamener handlet det mest om å finne svar og skrive dem ned eller pugge og gjengi. Begge formene uten å tilegne seg dypere kunnskap eller å få en bedre forståelse for sykepleie.

Med praktiske arbeidskrav ble teorien de hadde lest, og casene de hadde jobbet med og diskutert, knyttet sammen med handling og pensumspørsmål.

Selv om de fleste studentene var fornøyde, var det også noen som opplevde situasjonen som kunstig. De syntes det var urealistisk å bruke en simuleringsdokka, og at det følte unaturlig at noen skulle se på når de samhandlet med pasienten. Noen sa også at de var så nervøse at de fikk jernteppe.

Nytt tiltak hjalp studentene med nervøsiteten

Vi gjennomgikk alle tilbakemeldingene og gjorde justeringer for å trygge studentene bedre i neste runde. For å hjelpe dem med nervøsitet innførte vi en «ten for ten»-metode. Dette betyr at vi stoppet arbeidskravet, fikk studentene til å ta et steg bort fra pasientsengen, snakket med dem og roet dem i ti sekunder.

Studentene ble informert på forhånd om at vi kunne gjøre dette dersom vi så at de trengte å puste.

«Studentene påpekte at sykepleie er et praktisk yrke, og at de må få trene for å kople teori til praksis.»

Årsaken til at vi sa «ten for ten» og brukte ti sekunder, var for å bruke terminologi som brukes i reelle situasjoner. På denne måten kunne vi forberede studentene enda mer for deres fremtidige yrke.

Vi så at denne metoden fungerte, så nytt nettskjema ble sendt ut. Studentene var fornøyde og positive. Selvsagt var det noen som fortsatt var nervøse, men vi anser det som naturlig uansett form på arbeidskrav eller eksamen.

Et interessant funn i denne runden var at studentene ønsket flere praktiske arbeidskrav og eksamener. De påpekte at sykepleie er et praktisk yrke, og at de må få trene for å kople teori til praksis.

Simulering gir studentene praktisk erfaring

Å bruke simulering som metode for arbeidskrav har mange fordeler sammenliknet med skriftlige arbeidskrav. Simulering gir studentene praktisk erfaring og muligheten til å bruke teoretisk kunnskap i praksis (6). Dette kan være en mer effektiv måte å lære kliniske ferdigheter på enn skriftlige arbeidskrav.

Gjennom simuleringer utvikler studentene kritisk tenkning og evnen til å ta beslutninger i et trygt miljø. De lærer også å reagere i akutte situasjoner og håndtere sine egne reaksjoner (7).

Simulering kan bidra til at studentene utvikler sine kommunikasjons- og samarbeidsevner. Ved å øve på praktiske ferdigheter bygger de selvtillit og handlingskompetanse på en trygg måte før de møter på reelle pasientsituasjoner (8).

Simulering gir mulighet for umiddelbar tilbakemelding fra instruktører og medstudenter, noe som fremmer refleksjon og en dypere forståelse for sykepleieryrket (7).

Gjennom observasjon fra fasilitator, refleksjon og teoretiske spørsmål knyttet til handlingene studentene utøver ved pasientsengen, kan simulering også bidra til å forhindre alvorlige feil i pasientbehandlingen (8).

Praktiske vurderingsformer styrker læringen

Sammenliknet med skriftlige arbeidskrav gir simulering en mer interaktiv og engasjerende læringsopplevelse, som er mer relevant for den praktiske siden av sykepleieryrket (9).

Simulering kan være et godt alternativ til tradisjonelle arbeidskrav og eksamener, spesielt i en tid der bruk av KI i utdanningen blir mer vanlig (10). Det reduserer risikoen for at studenter bruker KI-verktøy til å generere svar som ikke viser deres faktiske kunnskap.

«Simuleringer tester studentenes evne til å anvende kunnskap i realistiske scenarioer.»

Samtidig gir simulering en praktisk tilnærming til læringen, noe som kan være mer relevant enn skriftlige arbeidskrav eller eksamener i enkelte fagfelt (11).

Skriftlige arbeidskrav tester ofte evnen til å huske informasjon, mens simuleringer tester studentenes evne til å anvende kunnskap i realistiske scenarioer. Samtidig fremmer simulering kritisk tenkning (12).

Det er likevel viktig å huske at simulering ikke nødvendigvis kan erstatte alle former for arbeidskrav og eksamener. I noen fag kan det brukes alene, mens det i andre tilfeller fungerer best som et supplement til andre vurderingsformer for å gi en helhetlig vurdering av studentenes kompetanse.

Simulering krever mye ressurser

Selv om simulering i sykepleierutdanningen har mange fordeler, finnes det også noen ulemper og utfordringer.

Simulering krever ofte dyrt utstyr, avansert teknologi og kvalifiserte instruktører for å lede og evaluere simuleringene. Dette kan være en betydelig investering for utdanningsinstitusjonene.

Det må også tas i betraktning at selv om teknologien har kommet langt, kan ikke simuleringer fullt ut gjenskape den menneskelige faktoren eller uforutsigbarheten i virkelige pasientsituasjoner (14). På den andre siden kan ikke skriftlige arbeidskrav eller eksamener det heller.

Simulering er nok den vurderingsformen som best gjenspeiler virkeligheten i yrket studentene utdanner seg til. Den gir en trygg arena for å øve og for å forstå, samtidig som den kan bli brukt som en mulighet til å teste både teoretiske og praktiske kunnskaper (8).

Kvaliteten på simuleringen kan variere

Å utvikle og gjennomføre simuleringsscenarioer krever mye tid og planlegging. Kvaliteten på simuleringen kan også variere avhengig av instruktørens ferdigheter og kvaliteten på simuleringsteknologien, noe som kan føre til ulike læringsopplevelser for studentene (9).

Dette betyr likevel ikke at simulering bør unngås, men at vi må være bevisste på disse utfordringene.

Det er derfor viktig å anerkjenne begrensningene og jobbe med å forbedre simuleringsteknologien og metodene for å maksimere fordelene for sykepleierstudentene. Det bør være en balanse mellom simulering og andre læringsmetoder.

«Å utvikle og gjennomføre simuleringsscenarioer krever mye tid og planlegging.»

På den andre siden krever det også betydelige ressurser å utforme og sensurere skriftlige arbeidskrav og eksamener. Når man sammenlikner ressursbruken og studentenes læringsutbytte fra en skriftlig hjemme- eller skoleeksamen med simulering, viser det seg at ut fra studentenes perspektiv er simulering å foretrekke.

Når studentene ønsker å ha simulering, og læringsmiljøet diskuterer hvordan man kan unngå KI-bruk i utdanningen, kan det nok tenkes at simulering er veien å gå for å møte disse utfordringene.

Fremtiden krever nye vurderingsformer

Simulering som arbeidskrav i sykepleierutdanningen gir en unik mulighet til å forbedre både læring og pasientsikkerhet.

Simulering gir studentene verdifull erfaring i et trygt og kontrollert miljø, forbereder dem på komplekse situasjoner og fremmer en kultur for kontinuerlig forbedring. Selv om simulering krever ressurser, er fordelene for både studentene og pasientsikkerheten uvurderlige.

Simulering gjør det mulig å håndtere sjeldne og komplekse situasjoner som ikke ofte oppstår i praksis. Dette er spesielt viktig for å styrke beredskapen og evnen til å reagere raskt når en pasients tilstand forverres.

Simulering kan også brukes som eksamen og være en bedre erstatning for hjemmeeksamen og hjemmearbeidskrav enn å gå tilbake til skoleeksamen i alle fag. Den gir unike læringsmuligheter og tilleggskunnskap som skriftlige arbeidskrav og eksamen ikke kan gi.

Dette er en måte å møte det 21. århundre på og en løsning som unngår å gå tilbake i tid ved å gjeninnføre skoleeksamen for å begrense bruken av KI.

Forfatteren oppgir ingen interessekonflikter.

ØVELSE GJØR MESTER: Simulering gir studentene praktisk erfaring og faglig trygghet.

Illustrasjonsfoto: F8 studio / Shutterstock / NTB

1. Lov om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven). LOV-2024-03-08-9 [hentet 6. februar 2025]. Tilgjengelig fra:

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2024-03-08-9>

2. Prop. 126 L (2022–2023): Lov om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) [internett]. Kunnskapsdepartementet; 2024 [hentet 11. februar 2025].

Tilgjengelig fra: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/prop.-126-l-20222023/id2984933/?ch=15>

3. Grassini S. Shaping the future of education: Exploring the potential and consequences of AI and ChatGPT in educational settings. *Educ Sci.* 2023;13(7):692. DOI: [10.3390/educsci13070692](https://doi.org/10.3390/educsci13070692)
4. Hystad J. Studenter frykter at kunstig intelligens skal svekke høyere utdanning [internett]. Oslo: Khrono; 7. august 2024 [hentet 6. februar 2025]. Tilgjengelig fra: <https://www.khrono.no/studenter-frykter-at-kunstig-intelligens-skal-svekke-hoyere-utdanning/893577>
5. Utdanningsdirektoratet. Udir foreslår tiltak for å sikre en god gjennomføring av eksamen [internett]. Oslo: Utdanningsdirektoratet; 2024 [oppdatert 13. februar 2024; hentet 6. februar 2025]. Tilgjengelig fra: <https://www.udir.no/presse/pressemeldinger/udir-foreslar-tiltak-for-a-sikre-en-god-gjennomforing-av-eksamen/>
6. Olausen C, Aase I, Jelsness-Jørgensen L-P, Tvedt CR, Steindal SA. Supplementing clinical practice in nursing homes with simulation training: A qualitative study of nursing students' experiences. *SAGE Open Nurs.* 2020;6:2377960820981786. DOI: [10.1177/2377960820981786](https://doi.org/10.1177/2377960820981786)
7. Karlsen K, Johansen LG. Strykprosenten ble redusert med tredelt undervisning. *Sykepleien Fag.* 2024;112(96050):e-96050. DOI: [10.4220/Sykepleiens.2024.96050](https://doi.org/10.4220/Sykepleiens.2024.96050)
8. Karlsen K, Nygård C, Johansen LG, Gjevjon ER. In situ simulation training strengthened bachelor of nursing students' experienced learning and development process – a qualitative study. *BMC Nurs.* 2024;23(1):121. DOI: [10.1186/s12912-024-01771-w](https://doi.org/10.1186/s12912-024-01771-w)
9. Cant RP, Cooper SJ. Simulation-based learning in nurse education: systematic review. *J Adv Nurs.* 2010;66(1):3–15. DOI: [10.1111/j.1365-2648.2009.05240.x](https://doi.org/10.1111/j.1365-2648.2009.05240.x)
10. Endal H, Rasi M, Rydningen TA. Slik kan sykepleierstudenter bruke ChatGPT. *Sykepleien Fag.* 2023;111(93638):e-93638. DOI: [10.4220/Sykepleiens.2023.93638](https://doi.org/10.4220/Sykepleiens.2023.93638)
11. Nordkvelle Y, Stalheim OR, Fosslund T, De Lange T, Wittek L, Nerland M. Praksisnær undervisning med simulering og rollespill. I: Nordkvelle Y, Nyhus L, Røisehagen A, Røthe RH, red. *Praksisnær undervisning – i praksis og teori*: Oslo: Cappelen Damm Akademisk; 2020. s. 99–117.
12. Dewey J. *Experience and education*. Los Angeles, CA: The Free Press; 2008.

13. Oftedal B. Simulering bør erstatte deler av praksis i sykepleierutdanningen [internett]. Oslo: Sykepleien; 26. oktober 2022 [hentet 6. februar 2025]. Tilgjengelig fra: <https://sykepleien.no/meninger/2022/10/simulering-bor-erstatte-deler-av-praksis-i-sykepleierutdanningen>
14. Svellingen A. Simuleringsbasert utdanning. Effekt av gjentakende simulering i sykepleierutdanningen [doktoravhandling]. Oslo: VID vitenskapelige høgscole; 2022.